

MAKÓI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség éskiadóhivatal
telefon száma 124.

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket: díjszabás szerint közlünk.

Kozák-uralom.

Makó nov. 21.

Csufja lettünk már országnak-világnak. Igazán hitvány nációnak tarthatnak bennünket, hogy képesek vagyunk túrni azt a sok és végnélküli otromba inzultust, amelyet Tisza és Lukács a legnagyobb cinizmussal mernek ellenünk véghezvinni.

A nép jogos felháborodása máshol már régen lámpavasra juttatta volna a nép ilyen ellenségeit, mint Tisza és hű csatlósa Lukács. Nálunk is megesik egy-egy kis neki-háborodás, de azután mintha újra mindent felejtene és mintha újra semmivel sem törődne. Csinálhatnak velünk, amit akarnak. Akár szíjat is hasíthatnának a hátunkból, azt is némán túrnók.

Most is mintha semmire történe. Pedig Tiszák most vannak

a legnagyobb munkában. A delegációt éppen most ülésezetik. Ott döntenek arról, hogy mennyi régi s hány új milliárd koronát ad a magyar nemzet az osztrák érdekekért, a világ legneveltebbes, mert leggyámoltalanabb nagyhatalmi érdekekért.

Azt mondják, hogy a magyar nemzet nevében adják a borzalmat sok milliárdokat. Pedig a nemzetnek éppen semmi köze sincs ehhez a jókedvű adakozáshoz. Ők maguk, Tiszák adják ezeket a nemzet zsebére, de a saját hatalmi érdekeikért, amely ellen bár a leghangosabban, de hiába tiltakozik az egész nemzet. Hiábavaló a széttagolt tiltakozás, mert Tiszák kezében ott van a fegyveres hatalom, mely *amin éppen mai képünk mutatja*, erős csendőrkordon között őrzi Tiszák tanácskozását. Őrzi őket a nép ellen, melynek a jogos felháborodásától méltán félhetnek Tiszák.

Külföldi újságírók jöttek el hozzánk megnézni, hogy csakugyan lehet-e Európa közepén ilyen uralom, mint a Tiszák uralma. Képeink éppen azt mutatja, mikor a kormány elől még az újságírókat is elzárta. Látja hát a külföld hányadán vagyunk.

Nem is mernek Tiszák egy lépést se tenni s egy szót se szólni anélkül, hogy előbb fegyveres hatalommal, csendőrséggel, rendőrséggel s katonasággal ne vétegnék magukat körül.

Igy tanácskoznak benn a nemzet házában, amit most mungó tanácsnak kiséjtítettek. Így mer Tisza az országban is járni, szuronyerdő védelme alatt ment be Aradra

is hétfőn s így van ez most állandóan. Ilyen a gazok uralkodása a becsületlen magyar nép felett.

Tegnap a budapesti törvényszéken a legfüggetlenebb magyar bíróság jogerős ítélettel bélyegezte meg ezt az uralmat, amikor megállapította, hogy „a becsületesség és gazság lett urrá ebben az országban.”

Tisza és Lukács azonban tegnap óta is még uralkodnak és tovább garázdálkodnak.

Meddig, vajjon meddig tűr még ez ország népe s mikor támad már fel az az általános egyszerre elömlő felháborodás, mely elsőpri a gázt és a becsületességet meganynyi szurony dacára is!

Béke lesz a Balkánon.

Nem lesz több vérontás.

Kezdetét vette a fegyverszünet. — Tárgyalnak a nagyhatalmak. — A béke feltételei.

A monarchia szerepe a békében.

Minden jel arra mutat, hogy a balkáni háború hamarosan véget fog érni. A Törökország részéről a fegyverszünet megkötésére indított tárgyalások kedvező eredményre vezettek s ma már az egész bolgár-török harcvonalon szünetel az ellenségeskedés s a csapatok hadállásaikban maradván várják a békekötvetek tárgyalásainak befejezését. Most már csak a diplomácia tapintatos munkája van hátra s ha a nagyhatalmak képviselői elegendő nyomást tudnak gyakorolni az egyik félre, hogy vérmes reményeit mérsékelje, a másikra pedig, hogy sorát megadással tűrje el, valószínű, hogy a Balkán békéje helyre is fog állani.

A béke delegáltjai.

Az orosz nagykövet tegnap este közölte a nagyvezérrel, hogy Bulgária megállapodásra jutott szövetségeseivel és késznek nyilatkozott, hogy béketárgyalásokra lépjen. Felszólítja tehát a portát, hogy nevezze meg delegátusait.

Végleges béke.

A „Neue Freie Presse” jelenti Konstantinápolyból: A bolgár kormány elfogadta azt a török javaslatot, hogy a török főparancsnok találkozik a bolgár meghatalmazottakkal, hogy a fegyverszünet megkötésének és ennek megtörténte után a végleges békének a feltételeit megállapítsák.

Fegyverszünet.

A Törökország részéről fegyverszünet megkötése céljából megindított tárgyalások következtében a Csatalbza előtt operáló bolgár csapatok parancsot kaptak arra, hogy az ellenségeskedéseket beszüntessék és az elfoglalt hadállásokban megmaradjanak.

Pasics válasza.

Pasics miniszterelnök Ugron osztrák-magyar követnek Albániára vonatkozólag tett ismételt előterjesztéseire a következőket válaszolta:

— Nem volt még alkalmam, hogy kormányom tagjaival e lépés ügyében tanácskozzam. Amint ez a konferencia meglesz, annak határozatáról értesíteni fogom.

Szerbia a konzulokért.

A kormány elhatározta, hogy a konzuloknak a nemzetközi szokás szerint megillető jogait a szerb hadsereg által elfoglalt egész új területen teljes mértékben respektálni fogja.

A hármasszövetség demarcheja.

Politikai körökből eredő értesülés szerint a hármasszövetség hatalma a belgrádi demarchénál azt a határozott kijelentést fogják tenni, hogy az albán partok birtoklasi kérdésének szabályozása ezeknek a hatalmaknál van fentartva és Durazzónak a szerb csapatok által való esetleges okkupációja semmiesetre sem teremt fait accomplit.

A szerbek az Aegei-tenger partján.

A Bulic ezredes vezetése alatt álló szerb csapat az Aegei-tenger mellé érkezett és kitérte ott a szerb zászlót. Egyben arról is érkezik hír, hogy az egyesült szerb és montenegrói csapatok elértek Alessiába és San Giovanni di Meduába.

Csataldzsánál minden csendes.

Ma a csataldzsai vonalon nem volt összeütközés.

A fegyverszünet és béke.

A fegyverszünet dolgában való

Kedvező föld bérlet!

850 hold hosszabb időre őszi vetéssel hozzá tartozó szénával és szalmával együtt eladó.

Értekezhetni lehet

Iritz Miksa

makói lakosai.

tárgyalásokra Törökország meghatalmazottai lesznek: Nazim basa főparancsnok, Izzed basa volt vezérkari főnök, aki ezidő szerint a csatlódsai csapatoknál van és Sardan bey államtanácsos. Feltűnt, hogy Bulgária a válaszában, melyben meghatalmazottjai kinevezését tudatja, kijelenti, hogy a fegyverszünet és a végleges béke föltételeiről fognak tárgyalni.

Megszökött ifju-török vezérek.

Marseilleből érkezett jelentések szerint ott tegnap a Phrygie-postagözös fedéztén Dsavid bey és Haki bey volt ifju török miniszterek ideérkeztek. Mindketten kijelentették, hogy küldetésük van Párisba, de kétségtelen, hogy letartóztatástól való félelmükben szöktek meg.

Szaloniki volt képviselőjének letartóztatása.

Szaloniki volt követés az ifju-török komitè kiváló tagját, az izraelita Czarosot letartóztatták és haditörvényesek elé állítják.

A Balkán-szövetség közös pénze.

A konföderált Balkán-államok elhatározták, hogy közös pénzt veretnek, még pedig Franciaországban. Az arany és ezüstpénzeket ez a nyomás fog állani: „Confédération Balcanique“.

A király elé!

Ellenzéki felirat terve.

A szövetkezett ellenzék intézőbizottságának egyik tagja mondotta tegnap este:

- Az ellenzék harca a Lukács Tisza kormányzat ellen erejében és áthatóságában: rendületlen. Távozásuk a parlamentáris békeföltétel nem személyi, hanem tárgyi követelménye. Ha mégis külső megnyilvánulásaiban a vehemenciája a legutóbbi időkben lát-szólag némileg csökkent, ennek oka az, hogy legfőbb intéző vezérkarunk egynemelyik tagja a munkapárt kebeléből kapott biztató közléseket a jelenlegi delegációs időszak lefolyásával és a külpolitikai borús fellegek elsimulásával rövidesen beálló kormány és rendszerváltozásról.

- Tisza aradi beszámolója azonban a fagypontra hígította az ellenzék reményeit. Ezért akciónk a jövőben erőteljesebbé és szenvedelmesebbé fog válni.

- A kormányhoz közelálló egyik lap közölte a király állítólagos nyilatkozatát az ellenzék parlament magatartásáról. Ha ez a kinyilatkozás megerősítést fog nyerni, a magam elhatározásaként jelzem, hogy indítványt terjesztek az intéző bizottság elé, amely a szövetkezett ellenzék pártoknak

a koronához intézendő feliratnak a tervét fogja tartalmazni.

- Indítványom megokolása az, hogy a korona viselőjét hivatott tanácsosai nem tájékoztatják kellőleg és a valósághoz hiven a képviselőházi eseményekről. A magyar választópolgárság tényleges számszerinti többségét képviselő parlamenti ellenzéknek felirati-lag kell felvilágosítania az uralkodót hogy az ellenzéki képviselőktől karhatalmi erőszakkal eltávolított és kizárólag munkapárti tagokból álló képviselőház szabályellenesen megszavazott törvényeket terjeszt a kormány öfeleres szentesítésére.

- Ez az én indítványom lényeges tartalma. Elfogadása esetén a felirat megszövegezésére az ellenzéki pártok külön bizottságot küldenének ki. Valószínűnek tartom, hogy a felirat fogalmazásával gróf Apponyi Albertet fogják megbízni.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Nov. 22. Római katli. Cecília Gör. katha. Nov. 9. Onezifor vt Nap két 7 óra 17 perckor nyugszik 4 15 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Lényegtelen hőváltozás és helyenkint csapadék várható. Sürögnyprognózis: Enyhé elvélve csapadék. D. hőmér. élelet: 3 6 Celsius.

- **Aranypénzek bevonása.** A szegény ember sok mindent észrevesz, ami a gazdagnak felse tünik. Így például többek között azt is, hogy mostanában a lehető legkritikában lehet aranypénzt látni. Igaz hogy rendes körülmények közt sem lát a szegény ember túl sokat de a mai viszonyok között e tünet mégis kombinációkra készlet s már kész is van a vélemény, hogy az aranypénzek fokozatos eltűnésének az oka a háborúra vezethető vissza. A kinek van, eldugossa az aranyat, amely mindig biztosabb a papírospenzél s állítólag az Osztrák-magyar bank is nagymennyiségű arany pénzt vont be a forgalomból. Mert ki tudja mire ébredünk fel holnap.

- **A város hasznobérlői nem tudnak fizetni.** Makóvárosának igen sok hasznobérlője van, kik a várostól földet bírnak hasznobérbe. Minden körülmények között az idei rossz gazdasági évek kell tulajdonítani, hogy nagyon sok bérlő hátralékban van a hasznobérrel. A városi számvető a hátralékosok névjegyzékét a tanácsnak délelőtt tartott ülése elé terjesztette és a városi tanács megbízta Bán Zsigmond dr közigazgatási ügyészt, hogy a hátralékos hasznobé-

terek behajtása iránt tegye meg a szükséges lépéseket.

- **Még lehet reklamálni.** Rendelet érkezett az alispáni hivatalhoz. Arról szól ez a rendelet, hogy kik a törvény értelmében november hó 15-ig besorozott fiaikat mint család fenartókat nem reklamáltak, ez évben kivételesen ebbeli kérelmüket december hó 1-ig előterjeszhetik az illetékes főszolgabírónál.

- **Arad városa — Csanádme-gyéhez.** Mai számunkban már megemlékeztünk arról a memorandumról, melyet Arad városa a Maros hajózhatóvá tétele érdekében nyújtott be a törvényhozáshoz. Ezt a memorandumot ma pártolás végett megküldte Arad város iparkamarája Csanádvar-megye törvényhatóságához.

- **A közönség késedelmes.** Nem egy ízben tettük már szövé, hogy az a közönség, amely igénybe veszi a városi közkönyvtart, nem viszi vissza a rendes időre az olvasás végett kivitt könyveket. Minden kivitt könyv csak 14 napig tartható kiint és vannak könyvek, melyek egyeseknél három hónap óta kiint vannak. A könyvtár kezelősége most a legerélyesebben lép fel azokkal szemben, kik a közkönyvtár könyveit a megengedett időnél tovább maguknál tartják.

- **Igazságtalan bírságolás.** Ismeretes, hogy az Uri-utcán levő Iritz Márton-féle házban több különféle kereskedőnek van raktára és alig van udvar több olyan a városban, hova annyi kocsi jár, mint ebbe. Természetes, hogy a kocsik nagyobbára az Uri-utcán levő kapun át jutnak be az udvarba. Ma mindazokat a kereskedőket, kiknek ebben az udvarban van raktára, maga elé idézte Bóna Pál alkapitány és megbüntette őket fejenként 5—5 korona erejéig azért, mert a kapu előtt levő aszfalt járdát rongálják. Nem tettük volna szövé ezt a bírságolást, de a legnagyobb igazságtalanságnak tartjuk az alkapitány intézkedését, hiszen azok a kereskedők nem vihetik be léghajón az udvarba áruikat. Aztán még meg kell ez alkalmából említeni azt is, hogy az alkapitány igen nyersen bán el ezekkel az emberekkel, mint ők mondják, durván rájuk ordított és nem engedte védekezésüket előterjeszteni. Egyáltalában igen helytelennek tartjuk az alkapitánynak mivel sem indokolható magatartását. Azzal a néppel, melynek filléreiből őt is fizetik, szabad emberségesebben is beszélni.

- **Elutasított kérelem.** Megemlékeztünk néhány nappal ezelőtt arról, hogy Klárafalva község előjárósága község-háza építésére Maksvárosától segélyt kért. Ezt a kérelmet ma délelőtti ülésében tárgyalta a városi tanács, de nem teljesítette.

- **Kevermes község a szegény gyermekekért.** Kevermes község úgy mint minden évben, ezidén is 400 koronát szavazott meg a szegény gyermekek

felruházására. Kevermes község már évek óta oly nemes módon gondoskodik a szegény gyermekek ruházatáról s ebben a községben nem is igen akadni rongyos, eszimanélküli gyermekekre, ami főképpen a község humánus gondolkodásu előjáróságának és nemeskéri Kiss Vilmos községi jegyzőnek köszönhető.

- **Három honvédi legény mikor mulat.** Három honvédi legény Kötöles Imre, Batka István és Galamb Sándor az elmúlt éjjel nagy mulatást rendeztek. A mulatságot a Ménesi-féle örömtanyán akarták befejezni, ahová el is mentek, de oly botránnyosan viselkedtek, hogy a mulatóház tulajdonosa, csak a folyosón engedte meg nekik a tartózkodást. A legények ezen annyira felbőszültek, hogy nekiestek az öreg Ménesinek s megakarták verni. Az öreg Ménesi azonban nem olyan ember aki egykönnyen megijed három honvédi legénytől. Ugyanez állotta a birkozást, közben azonban a rendőrökért is küldött. Mire a rendőrök megjöttek a legények nagy károkat csináltak. Többek között a mulató ház cimerét a sokatmondó piros lámpát is leverték s összetörték. A három legényt a rendőrök vitték be a rendőrségre, ahol majd megszámlaltatják őket.

- **Becsapott oláh munkások.** Feltűnt ma délelben a főtéri ártezi kut körül az, hogy körülbelül 100 oláh munkás ember ácsorgott, férfiak nők vegyesen. Megkérdezésre elmondották a szegény oláh emberek, hogy hogy ők gurabonciák és csak azért jöttek el Makóra, mert Návay László földéaki nagybirtokos őket Guraboncon 3 korona napszám mellett fogadta fel. Ma akartak a messziről jött emberek munkába állani, de az uraság ekkor kijelentette, hogy nem fizet többet 2 korona napszámmal. Az ekként becsapott oláhok begyalogoltak Makóra és itt próbálták munkát keresni de nem kaptak így vissza gyalogolnak Guraboncra, mert ott költségük nincs. A becsapott oláhok beperelték a szavát be nem tartó földes urat.

- **Lemondó rendőr.** Nagy György József rendőr ma lemondott állásáról. Ugy látszik, hogy a makói emberek nek kedvezik a rendőri foglalkozást mert egymásután mondanak le állásaikról.

- **A Solymosi kiállítás meghosszabbítása.** A Solymosi kiállítás olyan nagy lendületet vett a művásárlás, hogy az idő rövidségére való tekintettel tulajdonosa nem tudta mai napon, az összes alku alatt álló ügyleteit lebonyolítani s így itt tartózkodását 24 órával meghosszabbította. A kiállítás tehát még ma egész nap nyitva marad. Este 7 órakor azonban okvetlenül zárul.

- **Adóutastás.** A Budapesti Közlöny mai száma egész kötet. Hogy miért, úgy s kitalálja mindenki: ismét adóutastást közöl. Ma a pénzügyminiszter utastását közli a közadók kezeléséről szóló 1909. évi XL. törvényeknek, valamint at 1912. évi

ÉRTESITEM a tisztelt KERESKEDŐ, VENDÉGLŐS és ITALMÉRŐ urakat, hogy mindenféle minőségű, közönséges és finom tiszta szeszmentes pálinkák, valamint **rumok és tea-rumok** és mindenféle **liquörök** legelőnyösebb beszerzési forrás.

Iritz Sámuel özv.
cégnél M A K Ó.

Kedvező birtok eladás! 927 hold prima flőd, hozzátartozó értékes erdő, mezőgazdasági szesz-gyár, 960 hektóliter szeszfőzésre engedélyezve, gazdasági épületekkel uri lakással és vadászati joggal ellátva

Értekezhetni lehet
IRITZ MIKSA
makói lakossal.

LIII törvénycikk ezt kiegészítő és módosító rendelkezéseinek végrehajtása tárgyában. Nem élvezetes olvasmány semmiféle tekintetben. Az utasítás, amelynek tanulmányozása ugyancsak sok dolgot fog adni a hatóságoknak, a jövő év első napján lép életbe.

— **Összeütközés a főtéren.** Az már régi dolog, hogy az Ott Károly-féle ház előtt a kocsit igen keskeny úgy hogy ott a közlekedés nagyobb forgalommal veszélyes jár. Ma délelőtt majdnem végzetes szerencsétlenség történt ezen a helyen, Náray László kocsija összeütközött Fodor Ferenc makói gazdálkodó kocsijával. Mindkét kocsit erősen megrongálódott és Náray László kocsissal eddig könnyebb sérülést szenvedett.

— **Sürgösen egy szoptatós da da kerestetik, Hold-utca 26. szám alatt Makón.**

— **Férjhez menne két elegáns megjelenésű vagyonos fiatal ur-hölgy, de férjhez csak azon uri emberek közül fognak választani, akik megfelelő finomságuk és eleganciájukról azzal adnak tanubizonyítást, hogy minél gyakrabban megfordulnak a CSILLAG-drogeriában.**

— **KATALIN-BÁL A KATH. KÖR-BEN.** A makói kath. kör vigalmi bizottsága ezúton hívja meg a kör tagokat és más érdeklődőket folyó hó 24-én, vasárnap tartandó báljára. A bál kezdete este 8 órakor. A talpalávalót Purcsy Károly bandája szolgáltatta.

— **Műic Laczi örökké feledhetetlen lesz annak a kevés publikumnak is, amely az előadásain megjelent, mert ő nem is urí primás, hanem valóságos hegedűművész, akinek még sokkal több közönségnek kellett volna gyönyörködnie. Megérdemelte volna, mert hvedűjéről sirt a magyar nótá, mert hegedűje minden egyes számban valósággal beszélt. — Eltávozt s emléke élni fog közöttünk.**

— **Sok, már nagyon sok és híres artista dráma pergett le a mozi vásznan, de a legcsodálatosabb és a legmegkapóbb lesz a szombat és vasárnap „Repülő lovas” című, a kopenhágai színház előadásában megjelenő világírű dráma. Waldemár Poylander, a ma élő mozi színészek leghíresebbike játssa a főszerepet. A ki valami gyönyörűt akar látni, a mostani alkalmat ne mulassza el. Műsor ingyen kapható.**

Szönyegeg, paplanok, csipke- és szövettüggönyök.

Szövetek és parketek, továbbá ablakredőnyök nagy választékban kaphatók a

Pallagi cégnél.

Egy rövid modern zongora

jutányos áron eladó Weisz Armin főkéntornál.

A „Makói Független Ujság” előfizetési ára vidékre:

Égész évre . . . 14 Kor.
Félévre . . . . . 7 Kor.
Negyedévre . . . . 3 K 50 fill

Az utolsó Csanádmegyei darabont.

Hivatalvesztésre ítélte a miniszter.

A csanádmegyei darabontvilág utolsó alakjának ügyében ma döntött a belügyminiszter. Valóságos tengeri kigyója volt, ez az ügy, Csanádvármegye közigazgatásának s hosszú 8 év óta huzódott ez az ügy míg aztán ma, végre kimondta benne az utolsó szót a belügyminiszter, hivatalvesztésre ítélve a csanádmegyei darabontvilág egyik alakját. Az eset a következő:

1904-ben történt, mikor a darabontvilág javában dult a vármegyében, Nagy Zoltánnak, a csanádpalotai adónyilvántartónak fejébe szállt a darabont dícsőség s egyszeribe kiadta magát adóügyi jegyzőnek. Kijelentette, hogy a községi jegyzőtől teljesen független, parancsait végre nem hajlja s önállólag cselekszik.

A darabont mámor által elszédült adónyilvántartó így is cselekedett, s ha a darabontvilág véletlenül tovább tart, talán még főispánnak is kinevezte volna magát a túlságosan ambiciózus adónyilvántartó.

A darabontvilágnak azonban hamar vége szakadt s a megkábitult adónyilvántartói dícsőségnek is, amelynek vége az lett, hogy engedetlenkedéseért fegyelmi eljárást indítottak ellene, melynek során Csanádvármegye közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya hivatalvesztésre ítélte a független sértő adónyilvántartót.

A felfüggesztett adónyilvántartó persze felebezott fűhöz fához. Eljutott az ügy a belügyminiszterhez is, aki ugyilatszük alaposan tanulmányozhatta az ügyet, mert jó pár esztendőig hevert az ügy a miniszteriumban.

A dolog vége az lett, hogy a belügyminiszter helyben hagyta a közigazgatási bizottságnak a hivatalvesztést kimondó ítéletét. A hivatalvesztésre ítelt adónyilvántartó már el is hagyta hivatalát.

Halálos szengáz-mérgezés Makón.

Egy öreg házaspár tragédiája.

Ma éjjel halálos szengázmérgezés történt Makón. Két áldozata van a halálos szerencsétlenségnek, amely orvul lepelt meg egy munkában megöregedett házaspárt. A halálos szerencsétlenség bekövetkezéseért senkit sem terhel a felelősség.

A szerencsétlen véget ért öreg házaspár ugyszólván maga rohant a halálba, midőn a figyelmeztetés dacára egy rossz, lyukas kályhába rakott tüzet, amelyből a mérges gázok kiáramolva, megmérgezték a szoba levegőjét s megölte a szerencsétlen házaspárt.

A halálos katasztrófáról tudósításunk a következő:

Dobai János makói ember a kenyérvárói munkásházak egyikében lakott, az öreg Dobai már tul volt a 60-on. Négy gyermeket nevelt fel becsülettel. A munkásházban is együtt lakott két felnőtt fiával.

Az öreg már nem igen dolgozott, inkább abból élt, amit az asszony szorgalmas munkájával keresett, no meg a gyermekei is kerestek s igen csak eltartották

az öreg Dobait, aki bizony már kiöregedett a munkából.

Tegnap este kenyérsütés volt Dobaiéknál. Estére ki is sült a ropogós cipó, melyből jóízűen jóllakott a család. A sütés után megmaradt paraszat az öregek bevittek a szobájukba s beletették egy a szobában levő rossz rozoga kályhába, amelyen annyi lyuk volt, mint a rostán.

Hogy a tűz jó sokáig melegítse az öregek szobáját, az asszony még egy jó csomó faszenet tett a parázsra. Ez volt az öregek halálos szerencsétlenségének az oka.

Az öreg házaspár lefeküdt aludni. A kályhában pedig egyre jobban fejlődött a veszedelmes gyilkoló mérge, a szengáz.

A gyilkos mérge az asszonyt annyira elkábitotta, hogy halálos álomba merült, melyből többé soha fel nem ébredt. Az öreg Dobai észrevette a veszedelmet, de már későn. A veszedelmes mérge elkábitotta őt is, de felébredt s ajtó felé tartott, ámde a borzasztó mérge annyira erőt vett rajta, hogy az ajtóig már nem tudott eljutni. Utközben összeesett s ott terült el a szoba padlóján észméletlenül. Úgy találták meg ma reggel holtan a szoba padlóján.

Reggelre kelve, az öreg Dobai gyermekei meglepetve vették észre, hogy az öregek még mindig nem ébredtek fel, holott máskor már rég fenn szoktak lenni ilyen időtájt. Benyitották az ajtót. Gyilkos fojtó gáz áramlott feléjük. Mikor pedig beléptek az ajtóba, majdnem kővé meredtek a szörnyű látványtól. Ott hevert az öreg házaspár holtan. Az asszony az ágyon, az ember pedig a szoba padlóján. Megüvessedett szemek borzalmasan rámeredtek a belépőkre.

A halálra rémült gyermekek azonnal rendőrségre siettek s megjelentették az esetet. A rendőrségről azonnal a helyszínre siettek, de már szintén csak a beállott halált konstatálhatták.

A szerencsétlen véget ért házaspárt holnap fogják eltemetni; boncolni nem fogják őket, mert a halálos katasztrófa minden kétséget kizárólag beigazolást nyert.

A rettentő szerencsétlenség pedig szolgáljon borzalmasan intő példának mindazoknak, akik nem tudnak a fűtés körül vigyázni.

Óvás!

Nem felel meg a valóságnak Kucses Károly czég azon közleménye mintha a Sack Rudolf féle tüköraczell ekék csak ő nála kaphatók, mert ezeket gyári árban belehet szerezni. Glück Lajos gépraktárában is.

Aradi-utca 77. ujszám alatt levő

ház

szabadkézből eladó.

Értekezni lehet fenti szám alatt.

A lelei utfélen, a Virág istállója átellenében, Kiss Sándor 2 hold

hereföldje

egy évre vetemény alá kiadó. Értekezni lehet Gebe Istvánnál, Gyöngy-utca 1136.

Regény.

Egy világváros rejtelmei.

(23)

4 fejezet.

A férjes özvegy.

Lehurcolták a pincébe, a tömlőbe.

Itt vasrudhoz és guzsba kötötték. Ütötték, verték. A szobrász azonban az ütések után is csak azt hajtogatta, hogy ártatlan.

Éjnek idején a főváros legelvetmültebb gonosztevőivel csukták össze.

A legrutabb bűnökről hallott itt beszélni.

Hat hét milva végre átkísérték az ügyészséghez.

A vizsgálóbíró vetette fel előtte először a kérdést, hogy nincs-e gyanuja valakire?

Kis Miklosnak hirtelen megvilágosodott az elméje.

Hogyne volna gyanuja? Persze hogy van!

— A rostalemez-gyár üzletvezetőjével találkoztam, mondá, mikor Péisy Dénes után mentem. Emlékszem rá, olmosbot volt a kezében.

— Miért nem mondta azt a rendőrségnél?

— Mert nem juttatták eszembe. Ott nagyon furcsán veszik fel a jegyzőkönyveket!

— Tehát a rostalemez gyár üzletvezetőjére gyanakodik?

— Lehet, hogy ő volt.

— Gyanusnak találta?

— Mem ismert meg és nagyon sietett.

— Pusztá gyanu alapján nem tartoztathatom le. De megidézem, megtudjuk, nem hallott vagy látott-e valami gyanusát?

— Nagyon jó lesz, tekintetes ur, ha megtetszik őt idézni.

Ezzel egyelőre félbe maradt a vizsgálat.

Kiss Miklóst visszavezették a börtönbe.

A börtönben négy hamis pénzcsinálóval volt egy cellában.

A bankcsinálók egymás közt tolvajnyelven beszéltek.

Nagyon utjokpan volt Kiss Miklós, de mivel nem vitték el közülök, barátságot kötötte vele.

— Czimbora, szolt az egyik bankcsináló, ha velünk tartasz, nem várjuk be a törvényszék ítéletét. Megszökünk, az egyik őrt félíg-meddig megnyertem már, a padláson át menekülünk, aztán üthetik bittal a nyomunkat.

— Miért ne tartanék veletek? viszonzá a szobrász. En ártatlanul szenvedek, s ha kiszabadulhatnék, majd megfogom az igazi tettest. Itt a kezem, veletek tartok, fojtsatok meg, ha elárullak benneteket.

(Folyt. köv.)

Eladó járandó.

Az apátfalvai utfélen az új utász ház háta mögött egy járandó eladó. Értekezni lehet

Böröcsök Mihályival,

Makón, Pacsirta-utca 37.

uj szám alatt.

Asszonyok s férfiak,
kik más munkára már kép-
telenek, a

Makói Független Ujság

árusításával pénzt kereshet-
nek. — Jelentkezzenek a
kiadóhivatalban. (Kossuth-
szoborral szemben.) o o o

Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

Kakukfűkészerű

házi szer, alig párszori használat
után teljesen megszüntet min-
denféle — még régi gyomorbajt
is. Erősít, étet. A mámoros
állapotot is megszünteti. Kelle-
mes íze miatt, még a nők, sőt
a gyermekek is szívesen veszik
be. Számtalan hálairat bizonyítja
jóságát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárában.

Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona.
Vigyázzunk a védjegyre, mely a
kupakon és dugón áll.

Táncitanítás felhívás!

Alulírott van szerencsém az igen
tisztelt szülők és gyámok b. tudomás
sára hozni, hogy f. évi december hó 1-én

a téli időnyre a

táncitanítást

megkezdem. Tanítani fogom úgy a régít
mint a legújabb táncokat. S hogy ta-
nitványaim ezeket teljesen elsajátíthas-
sák, a tanítást határidőhöz nem kötöm,
addig járhatnak hozzám tanítványaim,
míg minden táncot a legkitünőbbben el
nem sajátítottak. Miután pedig én e
városban már évtizedek óta működöm
a n. é. közönség legnagyobb megelé-
gedése és legteljesebb elismerése mel-
lett, ez elég biztosítékot nyújt arra nézve
hogy **táncintezetemben** az illem- és rend
legpontosabb betartása mellett folyik a
tanítás s így minden szülő bátran reám
bízhatja gyermekét. — Tanítom a tán-
cokon kívül az illem, a társaságban levő
viselkedés szabályait s a csinos testtar-
tást. Felkérem tehát az igen tisztelt
szülőket és gyámokat, hogy gyerme-
keiket minél előbb beírattatni szivesked-
jenek. Iratkozni mindenkor lehet laká-
somon Gróf Vay-utca 250. hol most
is estenkint állandóan folyik a tanítás.

A n. é. közönség pártfogását kérve,
maradtam tisztelettel:

Schwarz Miksa,
okl. táncitanító.

Aki valamit hall, megtud, vagy vele
történik, ami a közönséget érdekli,
közölje azonnal a „Makói Független
Ujság“-al. A „Makói Független Ujság“
mindent megír, semmit se hallgat el.

**Fogtechnikai
műterem áthelyezés**

Fogtechnikusi termemet Török Lajos borkereskedő
3. számú házába (Ott Károly mellett) helyeztem át.

Szükségesnek tartom ezuttal felemlíteni, hogy az
általam elkészült munkákért, mint eddig is, a mű-
fogak tartósságáért és hasznavehetőségéért szavatos-
ságot vállalok.

Kérem ezután is a n. é. közönség szives bizalmát és párt-
fogását.

Tisztelettel **Farkas Péter** fogtechnikus.

Figyelem!

Sokba kerül a mosás annak
aki kézzel mos. Főnyere-
ményt csinál és egészségét
biztosítja, aki alanti cégnél
vásárolt mosógépen mos. Minden házban szükséges
ez és ezért legalkalmasabb

karácsonyi, ujévi, névnapj és nászajándéknak
Vételkötelezettség nélkül mindenkor megtekinthető

HALÁSZ Á., gépraktárában Makón.

Mindenfelé vidékre szállítás.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

KÖNYVNYOMDA.

Készülnek:

Rovatos iverk,
Számclák,
Zárszámadások,
Üzleti kártyák,
Árjegyzékek,
Kereskedelmi
nyomtatványok,
Névjegyek,
Szóró-cédulák,
Falragaszok.

Telefon-szám: 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja
az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen
megfelelően villanyerőre berendezett műintéze-
tét, mely a modern technika vívmányai sze-
rint készít a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig
mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár!

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Készülnek:

Irodalmi művek,
Folyóiratok,
Hírlapok,
Doktori
értekezések,
Iskolai értesítők,
Körlevelek,
Meghívók,
Táncrendek,
Levélfek.

Telefon-szám: 124.

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hidetéseket.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetben Makón.

Megérkezett!

500 drb. lendamaszt abrosz, ára 3, 6, 8, 10 korona.
 200 drb. lendamaszt milyő, ára 90 fillér.
 Férfi ingek, fehér és színes 1'50, 2, 3 korona.
 Gallérok darabja 20 fillér.
 Arcfátyol métere 20 "
 Himzések métere 15, 20, 30 "
 Női keztyűk párja 30 "
 Valódi francia selyem batiszt 50, 70, 80 "
 Angol mosó zefírek 70, 80, 90 "
 Remek női ruhaszövetek 60 fillértől 5 koronáig.
 Férfi ruhaszövetek 3 koronától 6 koronáig.
 500 tucat vászonzebkendő, melynek ára 5 korona volt, tucatja 2'30 korona. — Valamint a még itt felnem sorolt különböző cikkek rendkívüli olcsó árban.

ALKALMI ÁRUHÁZ Kossuth-szoborral szemben.

LEGUJABB őszi és téli RAGLÁNOK

legdivatosabb posztó és plüss kabátok, mindenfajta szörme boák és muffok

a legegyszerűbbtől a legfi-

nomabb kivitelig. Bakfisch és gyermekfelöltők
 Bluzok, aljak pongyolák és kosztümök
 nemkülönböztetve női fehéreneműek dus választékban
 olcsó szabott áron kaphatók

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában Makón, Fő tér
 Otthon-kávéház mellett.

Kawa-Santal Kapszulák kitűnő szer húgycsőfolyás, kankó, herelob, hólyag-hurut és idült fehérfolyás ellen. Meglepően gyors hatás. 1 doboz 3 korona.

Dr. Bojta-Injekció ezzel egyidejűleg használva. Orvosi- silag ajánlva. 1 üveg 1 kor. 60 fill. Ehhez egy fecskendező férfiakkal vagy nőknek 1 kor. 50 fill. Eredményért kezesség.

Universal-Fluid felülmulhatatlan hatású testszagatásoknál, reuma-, csuz-, fej-, fogfájásnál és bőrvizketegségnél. 1 próba üvegese 40 fill. 1 nagy üveg 1 kor. 50 f.

Skribanek K. M. gyógyszerháza a „Kereszt”-hez.
 Temesvár, Erzsébetváros, XIV., Hunyadi-ut 30.

Viszontelárusítók jól fizetve.

Tubarózsa-krém és kenőcs

az arcról kiütést, szeplőt és májfoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona. Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növeését legjobban elősegíti!

1 tégely 1 korona. — Tubarózsa-hőlgypor, 1 korona. — Tubaró- zsa-szappan, 50 fillér.

— Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. — Salofor, kéz- és lábizzadást gyorsan megszüntet. 1 üveg 70 fill. Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár.

TÓTH Kochillia szőlőmoly és gyümölcs féreg irtó anyag, egyszeri permetezéssel a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja!

Teljesen ARTALMATLAN úgy a növényzetre mint az emberi szervezetre! — Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő be- permetezésére elegendő.

Kapható Makón és vidékén egyedül:

JENEI SZÉKELY LAJOS

gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszerházaiban

MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)

Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!

Telefon-szám: 127

Telefon-szám: 127.

A valódi Kölni-víz makói főraktára.

CSILLAG DROGUERIA

Makó, Piac tér. Kasznárlak.
 Gyógyáru raktár.

Aether. Benzin. Glycerin. Vaseline. Kámfor. Sósav. Kénsav. Salétromsav. Szalmiáksó. Borax. Timsó. Panamagyökér. Dalmát rovarpor. Heyden-salicil (Deka 6 fill.

Tengeri só kilója 44 fillér. Angol szóda vegyítésztá kgr. 1'20
 Kénmáz kilója 1 kor. 20 fill. Csukamárolaj 1'20

Bel- és külföldi különlegességek.

Nestle. Hydrama. Infantina Pnespatone. Kafele. Bensep és Va Houten Cacao. Gerbaud csokoládé. Tejcukor.

BOROLIN LYSOFORM PETROL

szappan szesz és só 50 fill. 70 fill. és 1'40 hajszes 50 fillér.
 Kalodont. Kalogen. Thymol 50 fill. Odol 1'90 és 1'10. Odontin 1'20 Trex-fogpor.
 Diana sósborszesz és egyéb Diana készítmények.

Karácsonyi és újévi ajándéknak alkalmas

Manikér és parfümcasetták, francia szappanok és parfümök. Manikúr-alkatrészek. Fésűk. Kefék. Gilette borotváló készülék. Thea, rum- és likő essenciák. Háztartási cikkek, mosóporok 25 fillér. Vashall 25 fill.

Irrigator 1 és fél literes első minőség 4 korona.

ŐSZ HAJ fiatal színének visszazadására hajfijító Hajhullás elleni szer FOG- és szájjápolásra szájvíz 70 fill. fogpászta 50 fill.

Dralle illusio: Ibolya. Gyöngyvirág. Orgona. Rózsa. Narcis. Orchidea. Szegfű. Heliotrop. **Astra.**

Biztos sikert érhet el, aki venni, bérelni, eladni, bérbeadni, bármit ismertté

tenni vagy értékesíteni akar a **Makói Független Ujság** hirdetés-útján.

Rikkancsok felvételnek a kiadóhivatalban.

UJ! MEGNYILT UJ!

a volt Buza-féle vendéglő **KOSSUTH-VENDEGLŐ** cím alatt, hol ezután is állandóan jó konyha és tiszta italok lesznek kiszolgálva és

minden pénteken halpaprikás lesz.

A n. é. közönség b. párt-fogását kéri tisztelettel **PALCSÓ FERENC,** vendéglős.

Nyomdász-tanulók

felvétetnek lapunk nyomdájában.

Meglepő ujdonság!

Facimbalom (Xilophon.)

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A facimbalom 15 különböző nagyságban összehangolt fadarabból áll és a mellettekkel verőkel (ugy mint a cimbalom) lesz játszva. Ára verőkel, tokkal, mesés ajándékkal csak 6 korona

Wagner a „Hangszer- király”

országszerte elismert elsőrendű hangszerárúházában, Budapest, József-körút 15. z Fényképes árjegyzék ingyen. Óvás: Figyeljen a pontos címre

LEGUJABB

lábbalhajtós morzsoló, répavágó, szecskavágó, ujonnan hitelesített **MÉRLEGEK** és **SULYOK**, éneklő gépek, legujabb hanglemezek és ezek alkatrészei, Central Bobbin és esolnakos

Varrógépek legelőnyösebb beszerzési forrása

Glück Samu cégnél Makón.

SÁNDOR ZSIGMOND

»Isteni gondviselés« gyógyszertára

MAKÓN, Szegedi-utca.

Sándor-féle Ibolya-crém." Főülmulhatatlan szer az arc és kéz-ápolására. Pár napi használat után a bőrt oly meglepően szépé változtatja, hogy ennek hatását mindenki csodálja. Ettávolít az arcról mindennemű pattanást, bőrtakát, szepjőt, májfoltot és a bőrnek fehér és üde színt kölcsönöz. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-szappan." Teljesen lugmentes, semminemű maró anyagot nem tartalmaz és kitűnő illatu. Az Ibolya-crém hatását etemesen elősegíti. Ára: 70 fill.

„Sándor-féle Ibolya-powder." A legjobb és legártalmatlanabb ápoló szer. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle" Ibolya-mosdó viz." Ára: 1 kor.

„Sándor-féle szájviz." Meggátolja a fogak lazulását és fogkő képződést, üdítőleg hat a szájizre, eltávolítja az étel és az odvas fogak által okozott szájszagot. Ára: kis üveg 80 fill., nagyobb üveg 1 kor. 40 fill.

„Sándor-féle hajszesz." Kitűnő összetételénél fogva megszünteti a korpaképződést, hajhullást, megóvja a haját mindenféle betegségtől és a hajgyökereket megerősíti. Egy üveg ára 1 kor. 20 fill.

Raktáron tartom az összes gyógy- és pipere különlegességeket, különböző gyógyborokat, az összes kötszereket, betegápolási cikkeket. Francia illatszerek és az összes drogéria cikkek kaphatók.

„Cimexin" poloskairtó, nagy üveg 2 kor., próba-üveg 60 fill., hozzávaló fecskendő 40 fill.

Ujdonság!

Tündérharangok.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani Kovácsolt vasállványon 15 összehangolt ezüst-fémcsengővel van ellátva. Erős, szép kivitelben, verőkel, tokkal, mesés ajándékkal együtt csak 10 korona

Wagner Hangszer-Király

országszerte elismert elsőrendű hangszerárúházában, Budapest, József körút 15. szám alatti Óvás: Figyeljünk jól a pontos címre és házszámra.

Csak ujévig! Ritka alkalom!

Van szerencsém tudatni, hogy társam: Kocsis ur, barátságos megegyezés folytán, kilépett üzletünből s az eddig Kocsis és Skopál cég alatti üzletet ezentul saját cégem alatt egyedül én vezetem.

Ajánlható cikkeim: Villamos csillárok, asztali-, fali-, függő-petroléumlámpák, étkező-, kávé- és teás készletek, mosdó-készletek, alpacka- és diszmű-árak, valamint egyéb itt fel nem sorolt áruimnak eddigi, elismert olcsó árait

mélyen leszállítottam s ujévig mindenki mesés olcsón vásárolhat üzletemben.

Lakodalmi ajándékok eddig nem létezett választékában olcsón. Mivel ezen árszállítás csak ujévig tart, saját érdekében áll mindenkinek, hogy ezen kedvező alkalmat kihasználja.

Szíves támogatást kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Makó, Fötér (Böhm-ház).

Skopál Ödön,

üveg- és porcellán kereskedő.

A hölgyközönség figyelmébe!

Őszi és téli divat ujdonságok, női és leány felöltők, bársony és plüss kabátok, szőrmével bélelt rövid és hosszú kabátok, kész kosztium különlegességek, elegáns utcai és fogadó ponyolák, női aljak, bluzok, alsók, szőrme boák és muffok, leány ruhák, női és gyermek fe-

MAKÓ.

hérneműek

FÖTÉR.

Király Lajos áruházában

legjutányosabban szerezhetők be.

Ujdonság!

Csodaréztrombita!

Ényképes hangszerárjegyzék ingyen. - Óvás! Figyelem a pontos címre és házszámra

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta bármilyen notát játszani. A „Csodaréztrombita" rendkívül erős, vastag sárgarézből van készítve, könnyen fújható, 45 cm. hosszú, szép tartós billentyűkkel ellátva. Ára tokkal, iskolával és egy hasznos ajándékkal csak 6 kor.

Wagner „Hangszer Király”

országszerte elismert elsőrendű hangszerárúháza, Budapest, József-körút.

Iritz Sámuel özv. cég ITALÁRJEGYZÉKE

különleges TELJESEN TISZTA

szeszmentes pálinkákról:

Valódi kék szilva literenkint	2.- K
Valódi törköly	2.4k "
" 5 éves kajszin barack	3.- "
" 8 " " "	4.- "
" 10 " " "	5.- "
" 5 " " "	3.- "
A valódiságért a cég felelősséget vállal.	

Legjobb asztali borok

és mindennemű különleges borok kis és nagy mértékben Iritz Sámuel özv. cégnél kapható

Magyarcsanak határán a csigai vasuti őrház mellett kilenc és félhold szántóföld bármily növény alá egy, vagy több évre haszonbérbe kiado.

Értekezhetni Kecskeméti Károlynénál Makón, 2537. szám. alatt